

TRĂIASCĂ CEA DE A XXV-A ANIVERSARE A ELIBERĂRII ROMÂNIEI DE SUB JUGUL FASCIST

ALBINA

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ A ASEZĂMINTELOR CULTURALE

NUMĂRUL 34 (1130)

ANUL 72 SERIA II

JOI 21 AUGUST 1969

8 pagini 25 bani

Trebuie să menționăm că marea acțiune de la 23 August 1944 a fost posibilă și datorită condițiilor internaționale favorabile. Avem în vedere în primul rind înfringerile suferite de fascismul german, victoriile strălucite obținute de armata sovietică, loviturile din ce în ce mai grele pe care aceasta le dădea hitlerismului, lupta celorlalte forțe din coaliția antifascistă.

Din Raportul la cel de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român

Vinul victoriei

de ION BĂNUȚA

Nisipur castelelor s-a risipit...
Soarele urcă în zenit.
Steagurile roșii, tricolore
își lasă faldurile în ore.

Sonera timpului sună, sună...
În busuioc, în mătrăgună.
Zidurile negre au căzut, căzut
prezicind jalbe crețe în lut.

Piramida lui Decebal s-a ivit
sub stele de-argint, de nesfirșit.
Pustiul-pustiu se pierde în neant
sub cîntec de miine adînc, vibrant.

Vinul Victoriei... Îl bem încet, încet —
timpul e poet, e poet.
Noi știm, — poezia e Țara...
Comuniștii sînt Primăvara.

Ani douăzeci și cinci, zbor către larg,
din catarg se desprinde catarg
și ochiul soarelui străvede
pînă unde gîndul nu crede.

Vinul Victoriei... Să-l bem tovarăși!
La douăzeci și trei August... Și iarăși.
Fructele de aur. Timpul de aur
Cu paloșul din noi spre balaur.

23 AUGUST

de GEORGE MACOVESCU

Anii aceștia care s-au scurs de la 23 August 1944 se numără prin trecerea a douăzeci și cinci de primăveri, douăzeci și cinci de veri, douăzeci și cinci de toamne și douăzeci și cinci de ierni. Au înflorit de atunci pomii de douăzeci și cinci de ori, de douăzeci și cinci de ori s-a copt grîul, a îngălbenit porumbul de douăzeci și cinci de ori și plapoma cea grea și albă a zăpezii a acoperit pămîntul țării noastre de douăzeci și cinci de ori.

Dacă ar fi să măsurăm timpul scurs în acest sfert de veac numai astfel, atunci am greși desigur pentru că omul și mai cu seamă nouă, oamenilor dintr-o țară socialistă, nu ne este indiferent cum trec anii.

Este meritul istoric al Partidului Comunist Român că a știut să găsească drumul unirii tuturor forțelor antifasciste, în vederea doborîrii dictaturii antonesciene, care ne împinsese într-un război nedrept și dăunător poporului. Rezultatul acestei politici conforme cu interesele majore ale țării s-au concretizat în realizarea Frontului Unic Muncitoresc, în mobilizarea forțelor democratice, în stabilirea colaborării cu unele cercuri militare sub conducerea Partidului Comunist Român.

Astfel a fost cu puțință pregătirea insu-

(Continuare în pag. 4-5)

În pag. 4-5

ORAȘUL A FOST APĂRAT

de Lt. Col. C. VASIU

În pag. a 6-a

ZILE DE AUGUST

fragment de roman
de ȘERBAN NEDELICU

FOLCLORUL IN ACTUALITATE

ANCHETA
NOASTRĂ

Are amabilitatea să răspundă azi anchetei noastre tov. conf. univ. dr. Gh. Focșa, director al Muzeului Satului din București. Personalitate științifică remarcabilă, însuflețit cercetător al comorilor de artă ale poporului nostru, autor al unor lucrări și comunicări de prestanță în țară și străinătate, neostenit subtil gospodar în Muzeul Satului, tov. Gh. Focșa este un bun cunoscător al vieții satului contemporan și al activității creatoare a meșterilor populari.

REDACȚIA: Cum apreciați valoarea artistică și contribuția social-culturală a meșterului sătean contemporan?

TOV. GH. FOCȘA: — Creațiile populare multilaterale, pe care generațiile anterioare ni le-au lăsat moștenire, înglobează efortul creator a sute de mii de meșteri populari talentați.

După canoane, tehnici, modalități și concepții diferite de la un sat la altul, de la o regiune la alta și în același timp cu similitudini în întreaga țară, ei au realizat de-a lungul veacurilor, cu migală și muncă îndelungată, cu fantezie creatoare și talent, o mare diversitate de forme artistice care au înfrumusețat viața grea a poporului în întreaga lui istorie zbuciumată din trecut. Adăpostul, îmbrăcăminte, uneltele de muncă, țesăturile de uz și cele decorative, podoabele, instrumentele muzicale, ca și toate gândurile și sentimentele, chintesenta tuturor experiențelor vieții, sintetizate și formulate în forme artistice, în imagini poetice, s-au perfecționat, cizelat și transmis prin contactul viu de la o generație la alta, constituind un tezaur cultural și artistic inestimabil. El este un valoros și cuprinzător document istoric complex, care reflectă direct modul de viață al poporului, capacitatea lui tehnică și estetică.

Avem favoarea de a ne afla pe de o parte în prezența unui viguros proces de continuitate în ceea ce privește creațiile artistice populare tradiționale și pe de altă parte într-un amplu efort de perfecționare a orinduirii socialiste. Economia de timp realizată prin tehnica superioară folosită în munca de astăzi asigură condiții mai bune și posibilități de concentrare la realizări artistice. Eliberat de apăsarea nedreptăților unei orinduirii sociale bazată pe exploatarea omului de către om, și de dificultățile muncii cu unelte

rudimentare, omul prezentului dispune de mai multe posibilități de a se consacra preocupărilor superioare în domeniul creației artistice, culturale, științifice, poetice, filozofice.

Meșterilor populari din societatea contemporană le revine rolul nobil de a continua procesul creațiilor după tehnici, canoane și concepții tradiționale, de a îmbogăți patrimoniul general al creațiilor populare valoroase și de a asigura integrarea acestor forme de artă în viața contemporană.

Operele lor sint menite să ridice nivelul general artistic al zecilor de mii de locuitori noi care se realizează în fiecare an în orașele și satele de pe întinsul cuprins al patriei noastre. Ei au rolul important de a determina prin operele și prin pilda lor concretă și vie, concentrarea atenției artiștilor plastici, a arhitecților și poeților de azi, care prin studiu aprofundat și prin talent, inspirându-se din acest tezaur tradițional, pot găsi formule și expresii originale în operele lor artistice.

Cu aceste gânduri noi am realizat de curind, în cele două săli de la intrarea principală a Muzeului Satului, o expoziție consacrată „Meșterșugurilor artistice populare”. Sint expuse aici numeroase opere de artă populară, multe exemplare fiind unicate scoase din patrimoniul nostru muzeal care pun în relief diversitatea și frumusețea creațiilor artistice populare. În același timp în cadrul aceleiași expoziții, grupe de cite cinci dintre cei mai buni meșteri populari din diferite sate ale țării se vor succeda și vor ilustra în cadrul acestei expoziții procesul muncii, tehnica și materialele din care au născut aceste opere de artă.

Cernat din Șugag, Sofonea din Drăguș, Mișchiu din Horezu, Maria Drăghici din Dumitra-Alba, Maria Spiridon din Sibiu etc. vor lucra cu acul, cu briceagul sau cu dalta, în lemn, în blănuri sau în țesături și în mărgeluțe colorate, exprimând prin forme armonioase și decor migălos integrat cu dibăcie și rafinement, demonstrând pentru vizitatorului român și străini — din ce în ce mai numeroși la acest muzeu, peste 5000 într-o singură zi — talentul și măiestria lor...

În același timp ei vor demonstra direct și concret rolul mobilizator al meșterului popular contemporan, misiunea lui social-estetică.

rial „Nicolae Iorga”, prelegeri, mese rotunde, întâlniri cu scriitorii și poeții: Zaharia Stancu, Eugen Jebeleanu, Constantin Chiriță, Marin Sorescu și Alecu Ivan Ghilia, cu artiști de frunte ca Dina Cocea, Costache Antoniu și Marcel Anghelescu, simpozioane, excursii, dezbateri, filme, o seară literar-muzicală „Slăvit pământ al patriei iubite”, iată numai câteva din acțiunile organizate în aceste zile la Vălenii de Munte. „E un lucru deosebit, ne declara Lazăr Emil (cursant, președintele Comitetului de cultură și artă a Municipiului Dej), la care aș recomanda să participe întâi toți activiștii C.S.C.A., ei avind mult de învățat aici din organizarea unor acțiuni culturale de masă model, din expunerile ținute la un înalt nivel, Totodată aceasta este și un stimulent pentru noi în vederea activității pe care o desfășurăm la locurile noastre de muncă”.

Această părere exprimă opinia unanimă a tuturor cursanților din anul acesta. „Cea de-a doua ediție a Universității populare de vară „Nicolae Iorga” de la Vălenii de Munte își desfășoară activitatea în anul aniversării unui sfert de veac de la Eliberare, sub semnul hotăririlor istorice ale celui de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român”. Integrată organic în acțiunea sistematică și continuă de răspindire a culturii și științei desfășurată de celelalte universități populare, răspunde astfel unui nobil deziderat al socialismului — continua înălțare spirituală a poporului nostru. Universitatea populară de vară „N. Iorga” de la Vălenii de Munte constituie unul din lăcașurile de cultură menite să se înscrie definitiv în conselația culturii socialiste.

Tîrgul de artă populară

In zilele cînd se făceau ultimele pregătiri pentru deschiderea Expoziției Realizărilor Economiei Naționale, un țăran din îndepărtatul nord al țării, cunoscutul cioplitor în lemn Gheorghe Borodi, din Vadul Izei, instala în parcul Herăstrău o poartă lucrată de el și adusă aici tocmai din Țara Maramureșului.

Pe lângă această monumentală poartă maramureșană, elocventă mărturie a vitalității, vigoarei și trăinicieii artei noastre populare, trec zilnic sute de oameni spre Tîrgul de artă populară amenajat pe aleea ce duce de la pavilionul realizărilor cultural-științifice spre Muzeul Satului.

După ce ai lăsat în urmă carele încărcate cu donițe și alte obiecte de lemn aduse de moși din Țara de piatră, în incinta tîrgului te întîmpină tonetele încărcate cu cele mai variate și autentice creații populare.

Întîlnești aici obiecte de ceramică din cele mai importante zone ale țării. Vizitatorii din țară și turiștii străini admiră și cumpără obiecte de ceramică de Horezu, care poartă semnătura cunoscutului meșter olar Stelian OGREZEANU. Alături de ceramica de Horezu atrag atenția prin coloritul și ornamentația lor florală vasele lucrate de Vasile ROVENȚA, unul din cei mai vestiți și talentați olari din Găleșoia-Gorj. Te încîntă și ceramica albă din Vadul Crișului, creații ale meșterului Alexandru SZILAGHI, apoi ceramica roșie din Criștior, județul Bihor. Blidele mari, cu o bandă colorată în roșu pe margine și ulcioarele de nănași din Vama-Maramureș și altele. Vestitele lăzi de

zestre din Budureasa, lingurile din Gorj și Mehedinți, căucele și furcile de tors de pe meleagurile Sibiului, cergile și zadiile de la Săpînța-Maramureș, ștergarele din Buciumi-Sălaj, țesăturile din Birgău-Bistrița-Năsăud și alte minunate creații stîrnesc, de asemenea, o mare admirație pentru măiestria, gustul și ornamentația lor.

Tîrgul de artă populară, organizat sub egida Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă (de partea științifică s-au ocupat specialiștii de la Muzeul Satului), este întregit de o frumoasă și bogată expoziție de artă populară găzduită în două săli ale Muzeului Satului. În incinta expoziției lucrează cîțiva creatori populari (vor mai fi invitați și alții), oferind publicului posibilitatea să-i vadă în „laboratorul” lor de creație. Am întîlnit aici încrustind în lemn pe Nicolae CERNAT, țăran din comuna Șugag, județul Sibiu, în vîrstă de 79 de ani; pe Maria SPIRIDON, cunoscuta țesătoare din Avrig, am văzut-o în fața războiului de țesut, iar pe I. SOFONEA din Drăguș-Brașov l-am surprins mîgălind frumoase motive pe cojoace...

Tîrgul de artă populară și expoziția deschisă în cinstea împlinirii unui sfert de veac de la Eliberare, vor prilejui o deosebită atracție în cadrul manifestărilor ce vor avea loc cu prilejul primului Festival și Concurs Internațional de Folclor „România '69”, contribuind la o mai bună cunoaștere a minunatei noastre creații populare de veche tradiție, reflectată cu atîta vigoare și prospețime pe țesături și cusături, pe obiectele din lut și în lemnul încrustat.

I. RADU

VALENI DE MUNTE, 13—21 AUGUST 1969

Universitatea populară „NICOLAE IORGA”

În vara anului 1908, animat de dorința patriotică de a răspîndi în popor știința și cultura și de a revigora tradiția culturală a Vălenilor de Munte, marele învățat Nicolae Iorga a înființat o Universitate populară de vară. Timp de 30 de ani, în fața unei audiențe extrem de numeroase, Nicolae Iorga a conferențiat despre romanitatea poporului român, argument istoric de neprețuită pondere în afirmarea ideii de unitate națională. Inițiativa sa a avut un succes răsunător în epocă, succes corespunzător aspirațiilor istorice ale întregului popor. „Dovedindu-și perenitatea, tradiția, creată de Nicolae Iorga în atîtea decenii, s-a prelungit pînă în zilele noastre, redimensionându-se la scara României Socialiste. Universitatea populară de vară „Nicolae Iorga” vine în întîmpinarea necesităților de cultură ale poporului nostru, punind în circulație cele mai remarcabile realizări ale talentului și inteligenței umane din domeniul științei, tehnicii, artei și culturii, din vastul cîmp al luptei omului pentru progresul umanității”.

Ediția a doua a Universității populare de vară a prilejuit o gamă variată de manifestări. Cuvîntul de deschidere a fost rostit de tovarășul Ion MORARU, vicepreședinte al Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă. Vizitarea Muzeului memo-

ALBINA

IULIAN NEACȘU

ACESTE MINUNATE FORMAȚII ARTISTICE DE TRADIȚIE

FINALA CELUI DE-AL IX-LEA CONCURS AL ARTIȘTILOR AMATORI

Marea întrecere a artiștilor amatori de pe cuprinsul țării a luat sfârșit. Pe scenele de concurs s-au perindat, timp de zece zile, fel și fel de formații de muzică, de dansuri, soliști, aducând în scenă aceste inepuizabile comori ale folclorului românesc. De fiecare dată, în finalele de concurs, am avut plăcuta surpriză de a întâlni formații noi, exprimând procesul permanent de înnoire, de diversificare și amplificare a mișcării artistice de amatori. Dar, tot de fiecare dată, simțeam o mare satisfacție întâlnind formații de prestigiu, care de zeci de ani desfășoară o pasionată și neîntreruptă activitate, spre satisfacția celor ce-i cunosc și-i îndrăgesc. Ele dau un minunat exemplu de trăinicie și seriozitate, de pasiune artistică. Un astfel de exemplu ni-l dă corul căminului cultural din Ardușat-Maramureș. Sint 90 de țărani colectivisti care din generație în generație și-au îngemănat munca pe ogor cu dragostea pentru cîntec. Încă la începutul veacului, se pomenește în acte despre o operetă populară interpretată de localnici.

— Noi nu ne-am întrerupt activitatea decît cînd am luptat pentru eliberarea țării, îmi spunea un corist.

În anii socialismului, de 15 ani s-au legat cu Valentin Băiuțan, dirijorul formației, pentru care cea mai înaltă îndatorire este aceea de a desăvirși măiestria coriștilor și de a purta muzica prin diverse sate, bucurînd inimile ascultătorilor atît în Maramureș cît și pe alte meleaguri.

Alături de cei tineri, se întîlnesc în cor țărani în vîrstă care cîntă de 40 de ani în această formație. Este demn de prețuit modul în care corul își întocmește repertoriul. De-a lungul anilor, i-am ascultat cîntînd piese de virtuozitate din repertoriul clasic și preclasic universal. Dar ponderea o are muzica românească și cu osebire prelucrările corale evocînd peisajul maramureșan. Sint impresionanți pe scenele de concurs sau de spectacole, cu clopurile înalte de pai și portul elegant al acestor meleaguri. Dar cine i-a ascultat la ei acasă, în serile frumoase de toamnă, cîntînd „Mără, pe marginea ta”, nu-i va uita niciodată. Nu-i uită nici bucureștenii, care de atîția ani îi ascultă la toate finalele de concurs, cu aceeași încîntare.

TIBERIU BĂNULESCU |

cițiva dintre jucătorii vechi, membri ai formației și în 1954. L-am reîntîlnit pe Augustin Rîpeanu, pe Zachei Suciuc; l-am văzut și pe Ion Todoruț. Au trecut cițiva ani de atunci, dar și azi au încă „znaga” jocului și dansează de parcă ar arde sub picioarele lor. Vicențiu Rusu și Lazăr Găluțu erau pe vremea celui de al III-lea Concurs puști de vreo 8—9 ani și produsese rădăcini atunci revelație cu jocul lor. Acum sint dansatori de bază și joacă alături de veteranii formației.

Am admirat ca și în urmă cu 15 ani jocul minunat al dansatorilor din Logig iar acum cînd scriu aceste rînduri simt îndemnul să felicit, să string mina vrednicului profesor Alexandru Șuteu, tîndrului director de cămin Emil Vultur și a și mai tîndrului Augustin Găluțu pentru dăruirea cu care au muncit la reînființarea și instruirea echipei, pentru succesul obținut, să îmbrățișez întreaga formație, pe toți cei 24 de dansatori pentru frumosul și autenticul spectacol coregrafic prezentat la Finala celui de al IX-lea Concurs, în acest an, al 25-lea de la Eliberare.

R. IARAI

Le-am urmărit emoționat și plin de amintiri, jocul de pe scena Finalei. Dansau cu aceeași vigoare și autenticitate ca acum 15 ani. Și cîncăci de pe pieptarele bărbatilor fluturau, ca și atunci, în iureșul jocului. Pe această scenă i-am urmărit și admirat cu un decențiu și jumătate în urmă. Aici au cucerit locul I la cel de al III-lea Concurs pe țară.

Am stimat nespuse de mult pe dansatorii din Logig, nu numai pentru măiestria și virtuozitatea lor la joc, ci și pentru felul lor de a fi, pentru spiritul de echipă. I-am cunoscut în multe împrejurări. I-am vizitat deseori acasă la ei, în sat, și i-am văzut nu numai la joc pe scenă, ci și la treabă. Păstrez și azi o cîntăciță scrisă de inimosul învățător Iosif Pușcașu, care a condus și instruit vreme îndelungată formația. Nu l-am uitat nici pe regretatul badea Toader Rațiu, care la anii săi înaintați îi învăța încă pe tineri cum să execute ponturile și cele mai variate „fogașuri” ale dansurilor de pe Mureș.

Multă vreme nu s-a mai auzit însă nimic

despre formația din Logig. Cu cițiva ani în urmă, trecînd prin sat, am aflat cu părere de rău că renumita echipă nu mai exista.

REÎNTÎLNIRE

Mulți dintre dansatorii pe care i-am urmărit pe scena Finalei din '69, executînd cu atîta măiestrie Rara și Bărbuncul, Invîrtita și De-a lungul, sint copiii celor care cu 15 ani în urmă au obținut premiul I pe țară. Dar în iureșul jocului am recunoscut și

Formația de fluierași a căminului cultural Corbi-Arges

CĂLUȘARI

Călușul e un joc fantastic. La nici un joc din cîte se cunosc pe lume jucătorii nu se leagă ca la Căluș, prin legămînt.

Să nu facă anume nimic din ce le-ar putea micșora forța, agerimea, sprinteneala pentru joc.

Călușul este o marcă, este o firmă a generațiilor. Jocul acesta nu admite compromisuri. El trebuie să strălucească. El trebuie să captiveze. Călușul celebrează recolta. Pe steagul călușarilor sint spice de grîu, fire de porumb, și rămas prin tradiție, usturoiul.

Dar toți recunosc, și noi care l-am văzut o spunem cu mina pe inimă, că acest căluș are o însușire uluitoare, el e transmițător din flux vital.

Sint în formația din Conțești oameni de peste 50 de ani. Și ei fac acele figuri dificile care pun la grea încercare toți mușchii corpului. Și Ion Pantilie zis Cîrcea care apare la căluș mascat, și starostele echipei, Ion Răboj zis Pistol, trec peste hopuri cu o ușurință de flăcăi.

Călușarii din Conțești-Bragadiru sint în concursuri din 1951 și tot de atunci iau premii. La poalele piramidelor călușul i-a făcut pe localnici să înțeleagă că pe lume sint și alte mari minuni. În echipă sint copii de la 8 ani în sus, dați de pe acum cu jocul, și e sigur că atunci cînd Ion Răboj o să se rezeme în tolag, călușul o să fie la fel de tîndr ca acum o mie de ani.

Călușul ține două sate în alertă: Conțești și Bragadiru. Nu există săptămîină să nu se întîlnească la cămin, deși muncesc toți la cîmp, fiindcă nu pot altfel și fiindcă au datoria să țină neștirbită vigoarea echipei.

Cooperativa agricolă le-a luat costume din fondul cultural. S-au poticnit la opinci. Opinci în comerț nu se mai găsesc de un sfert de secol. Pentru opincile călușarilor se face... comandă specială.

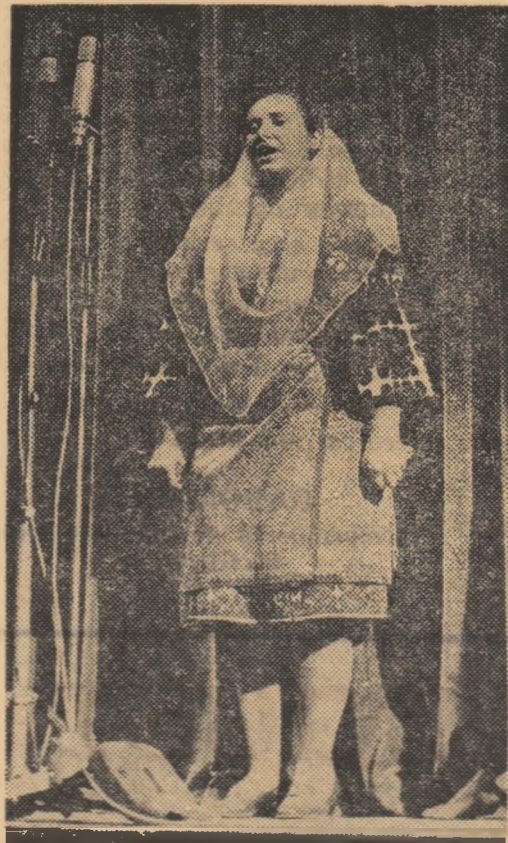
T. VĂLEANU |

ALBINA 33

Dans popular — P. Crăciun, de la căminul cultural Căbești-Bihor

Vochița Stoian, căminul cultural Dimbovicioara—Arges

FANFARA DIN ȘURA MARE

În cooperativa agricolă de producție din Șura Mare-Sibiu se muncște în sezon, așa cum se euvine, de dimineața pînă seara. Te-ntrebi uneori, din această cauză, cînd mai au timp să se pregătească cei 30 cooperatori din comună, care cîntă în fanfară. Răspunsul mi l-a dat, zîmbînd, tovarășul Mihail Drotler, colectivist și dirijor al formației:

— Cînd e plăcere, se găsește timp și pentru repetiții.

Mi-a plăcut tare mult această explicație, care de fapt destăinuie tot secretul îndelungatei și rodnicei activități a acestei formații. E arta făcută numai din plăcere, adevărată deviză a artiștilor amatori.

Și plăcere este la Șura Mare, din moment ce această fanfară s-a înființat pe la 1870 și de 37 de ani își desfășoară activitatea sub conducerea actualului dirijor. Cu răbdare, în ani îndelungați de străduință, numeroși membri

ai fanfarei au învățat meșteșugul notelor și cîntă după partitură. Ascultîndu-l, te impresionează timbrul plăcut, sonoritatea catifelată a instrumentelor, minuția și precizia cu care sint cizelate bucățile muzicale executate.

Perfecționîndu-și neîncetat măiestria, au fost promovați anul acesta, pentru prima oară, în faza finală a concursului republican.

— Sint țărani? se întrebau unii spectatori plăcut impresionați de talentul și tehnica deosebită a executorilor.

Sint țărani, demni de toată stima! Gospodărește, plini de mulțumire, îmi explicau că se întorc pentru a cînta la Sibiu cu prilejul manifestărilor artistice care vor avea loc în cîntea zilei 23 August. Îi petrecem cu dragoste, mulțumiți că i-am ascultat și la București.

D. H.

De la tribuna Congresului aducem un omagiu fierbinte tuturor comuniștilor și antifasciștilor din țara noastră, detașamentelor de partizani și formațiunilor de luptă patriotică, ostașilor români și sovietici care s-au jertfit pentru eliberarea României, luptătorilor, militarilor și partizanilor din toate țările care au contribuit la înfrângerea fascismului.

(Din Raportul la cel de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român)

În deplină unanimitate

Timp de șapte zile am urmărit cu deosebită atenție și nețărmită încredere lucrările Congresului al X-lea al Partidului Comunist Român.

Perspectivile luminoase, avântate, deschise de documentele aprobate de Congres, însuflețesc întregul popor român hotărât să-și inzecească eforturile pentru a făuri o viață tot mai îndestulată. Avem certitudinea că transpunând în fapt însuflețitorul program trasat de Congres, vom făuri societatea socialistă multilateral dezvoltată.

Politica înțeleaptă a partidului comunist și-a câștigat prin fermitate și clarviziune, printr-un fierbinte patriotism socialist adevărată unanimitate a întregului partid și popor tovarășul Nicolae Ceaușescu a fost ales în funcția de secretar general al P.C.R. ne umple inimile de bucurie. În aceste zile, întreaga țară și-a afirmat mândria de a avea un conducător cum este tovarășul Nicolae Ceaușescu. Prezența acestuia minunat fiu al poporului în fruntea conducerii partidului și statului este o cheazășie că vom merge neabătut înainte pe drumul desăvârșirii construcției socialiste.

Eu, ca învățător, mă voi strădui să-i educ pe elevi în așa fel încât să devină constructori de nădejde ai societății comuniste.

ION FINTINERU
învățător, comuna Leordeni,
Județul Argeș

Cu înaltă conștiință

Citind și recitind memorabilul raport prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, și salariatăii întreprinderii de industrie locală „Mobila” din Sf. Gheorghe lucrează cu o mai înaltă conștiință și o exigență sporită pentru a obține noi succese, pentru a da viață hotărârilor Congresului.

Salutăm cu bucurie faptul că paralel cu grija pentru dezvoltarea industriei în general se va acorda o grijă mai mare și dezvoltării industriei locale. Și în fabrica noastră sînt condiții pentru lărgirea și diversificarea producției. O dată cu creșterea nivelului de trai al populației, crește și exigența față de

calitatea mobilei. Expoziția industriei locale din Sf. Gheorghe, unde au fost expuse și produsele noastre, ne-a demonstrat că este necesar să ridicăm nivelul și calitatea produselor noastre.

Satisfacerea cerințelor și exigențelor crescute ale populației este obiectivul pe care lucrătorii din industria locală trebuie să-l urmeze — în spiritul documentelor Congresului — într-o măsură mult mai mare ca până acum.

GĂBOR IOSIF
Întreprinderea de industrie locală
Sf. Gheorghe

Datoria noastră

Hotărârea unanimă a poporului nostru de a îndeplini neabătut politica internă și externă a partidului, programul vast pe care l-a definit Raportul și celelalte documente adoptate de Congresul al X-lea îndeamnă pe fiecare comunist, pe fiecare om al muncii de a-și pune în valoare tot ce are mai bun, întreaga lui pricepere și competență.

Așa cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu în Raportul prezentat la Congres, „problema esențială a progresului industriei țării este buna organizare a activității ei, întărirea răspunderii în muncă a fiecăruia — de la ministru sau, dacă vreți, de la secretarul general al partidului, până la ultimul muncitor”.

Cuvintele secretarului general al partidului nostru au definit magistral imperatiile creșterii avuției naționale și a bunăstării oamenilor muncii.

Șantierele Navale Oltenița, unde lucrez, au lansat la apă, în cinstea Congresului, o motonavă de 5000 tone iar o altă motonavă cu aceeași capacitate va fi terminată în cinstea aniversării unui sfert de veac de la Eliberare.

Sîntem pe deplin conștienți că datoria noastră este de a contribui din toate puterile la îndeplinirea Directivelor Congresului care prevăd o armonioasă dezvoltare a economiei naționale.

GHEORGHE T. SLOV
sudor electric la Șantierele
Navale Oltenița

PARTIDUL

de NICOLAE

Lumina ideală cînd Dante contînd călăuzit de scumpa-i simbolică cuvîntul i se stînsese, și mîna lui al treilea pîlc și ultim de steag. Umplînd cu vii popoare abstruse spre-a se-ndruma prin ele la sîmțel n-a primit din partea supărată puterea de-a o-ncape întreaga țară.

Și noi cutreierăm făgașuri în ceruri cu asudate palme izbînd ori al vrăjmașii ori umilii ce ne-au ieșit din spațiul ptolomeic, ci-n viața. Dar cînd, adînc dorită, flama ne-a-nfiorat privirea, partidul din creștete zvîcnit-a cu scutul cîntecul nou, s-a-asculte marea țară.

Aceasta-i marea-ți forță : faci din inimile noastre, ori tunuri dur aliaj în care eu recunosc și părinții mei, iubirea și visurile. Nu răzîmat în cirja metaforelor ci drept, din zare-n zare, sub creștete larg în suflet cîmpile cu pași definitivi mi-ai măsurat.

Sînt oameni căror viața le-a medaliat sunătoare, cu clinchet. Eu unu-mi cresc, tovarăș cu cîntecul totalul vis — ostașul tău să fie

23 AUGUST

(Urmare din pag. 1-a)

rectiei armate de la 23 August 1944, care s-a îndeplinit și datorită condițiilor internaționale favorabile create de victoriile strălucite obținute de armata Uniunii Sovietice, care a dus greul războiului, precum și de lupta celorlalte forțe din coaliția antifascistă.

După eliberarea țării de sub jugul Germaniei hitleriste, poporul nostru, prin luptă dîrză, condus de Partidul Comunist Român, și-a câștigat libertatea socială și a început să-și construiască o orînduire nouă, pe care n-a mai cunoscut-o în trecutul său. Țara era secătuită și ruinată. Războiul își săpase urme grele. S-au înlăturat, cu mîna sigură și puternică, rămășițele dezastrului în care ne aflasem, s-au dat de o parte picicile, s-au înfrînt concepțiile vechiului și s-au pus temeliele așezării celei noi. Muncă grea, plină de riscuri, dar abia de început. Ceea ce avea să vină, cerea răbdare, hotărîre, perseverență și încredere. Schimbam o lume prin alta, ne schimbam pe noi înșine, eroiam viitorul celor ce vor veni după noi. Și n-a fost ușor. Am pornit la drum cu mare entuziasm, cu credință în destinul acestui neam, cu încredere în conducătorul nostru, Partidul Comunist Român, am privit mereu înainte, spre ținta noastră : construirea socialismului în România.

A trebuit să ne industrializăm țara, să organizăm o agricultură modernă, să tre-

cem de la analfabetism la o educație superioară, să construim orașe noi, să ridicăm satele. Nu aveam electricitate, nu aveam oțel, nu aveam piine, nu aveam carte. Acum, le avem. Ne uităm cu mîndrie la ele și în vreme de răgaz ne dăm seama că totul este al nostru, ieșit din eforturile mîinilor și minților noastre, din voința și dîrzenia noastră. Ne bucurăm că am ajuns la un liman, că am ieșit din întuneric și că am lăsat în urma noastră dureri multe și tristeți mari.

Ne vom opri aici? Nu se poate și nu vom. Avem încă de mers un drum lung pînă ce vom aduce pe pămîntul României întreaga bogăție și bunăstare pe care numai comunismul le poate da. Ne vom încorda din nou puterile pentru a purcede mai departe, dar la încheierea primului pătrar de veac de libertate, avem dreptul să ne mîndrim cu ceea ce am făcut pînă acum, avem dreptul să fim siguri că ne așteaptă izbînză și mai mari.

În ajunul mării sîrbători, s-a întrunit Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român, adunare a înțelepciunii și hotărîrii poporului nostru. S-a făcut un bilanț al trecutului și un plan al viitorului, garanții ale succeselor de mîine. Ca și în anii care s-au scurs, Partidul conduce marea luptă pentru ca România socialistă să devie România comunistă, țară civilizată și bogată.

La a douăzeci și cincea aniversare de la eliberare, mîndri de trecut și prezent, privesc cu încredere viitorul. Intrăm în al doilea sfert de veac cu convingerea că la sfîrșitul lui poporul român va trăi în comunism.

La km. 88 pe malul din dreapta al brațului Sf. Gheorghe, se află Mahmudia, situată într-un peisaj incântător, la poalele dealurilor Beștepe. Despre aceste culmi erodate de-a lungul mileniilor, ce se prelungesc pînă aci dinspre munții Măcinului, devenind mobile de granit, nu ai crede că fac parte din lanțul hercinic vechi de peste două sute de milioane de ani ca și Ardenii francezi sau Lissa Gora din Polonia. Localitatea Mahmudia este una din cele mai importante așezări din Delta Dunării. Pe vremuri, comuna se numea Moldovan Beș-Tepe. Localitatea a luat ființă pe ruinele cetății militare romano-bizantine Salsovia, ale cărei urme, șanțuri, ziduri, apeducte se mai văd și astăzi pe dealul din mijlocul satului. Cetatea era situată la capătul drumului militar roman care o unea cu orașul Aegyssus (Tulcea de astăzi).

Salsovia, nimicită de goți în secolul al IV-lea, a fost reconstruită ulterior, dăinuind în felul acesta pînă în secolul al IX-lea. În timpurile evului mediu, a constituit un important nucleu comercial. Populația satului este formată

MAHMUDIA

din români, lipoveni și cîteva familii de turci,

Locuitorii ei se ocupă și cu agricultura și cu pescuitul.

Pescarii din Mahmudia sînt renumiți năvodari și carmagii, scule extrem de vechi (în timpul săpăturilor arheologice efectuate pe locul unde era fosta cetate Dinogetia situată între Isaccea și Galați, s-au găsit resturi de plase și greutăți de năvod la fel cu cele folosite de pescarii din Mahmudia). De altfel, pe malul Dunării fac casă bună cherhanaua primitoare de pește și silozul de cereale.

Mahmudia, însă, datorită prospecțiunilor făcute de geologii noștri va ieși curînd din anonimat. În dealurile din

apropiere

portante

hrana atî

binatului

lați.

În mon

cută mar

rul cit și

lității.

leagă Tu

Clădiri i

etaje fi

ruinele si

sovia. F

și lungi

estacada

carul.

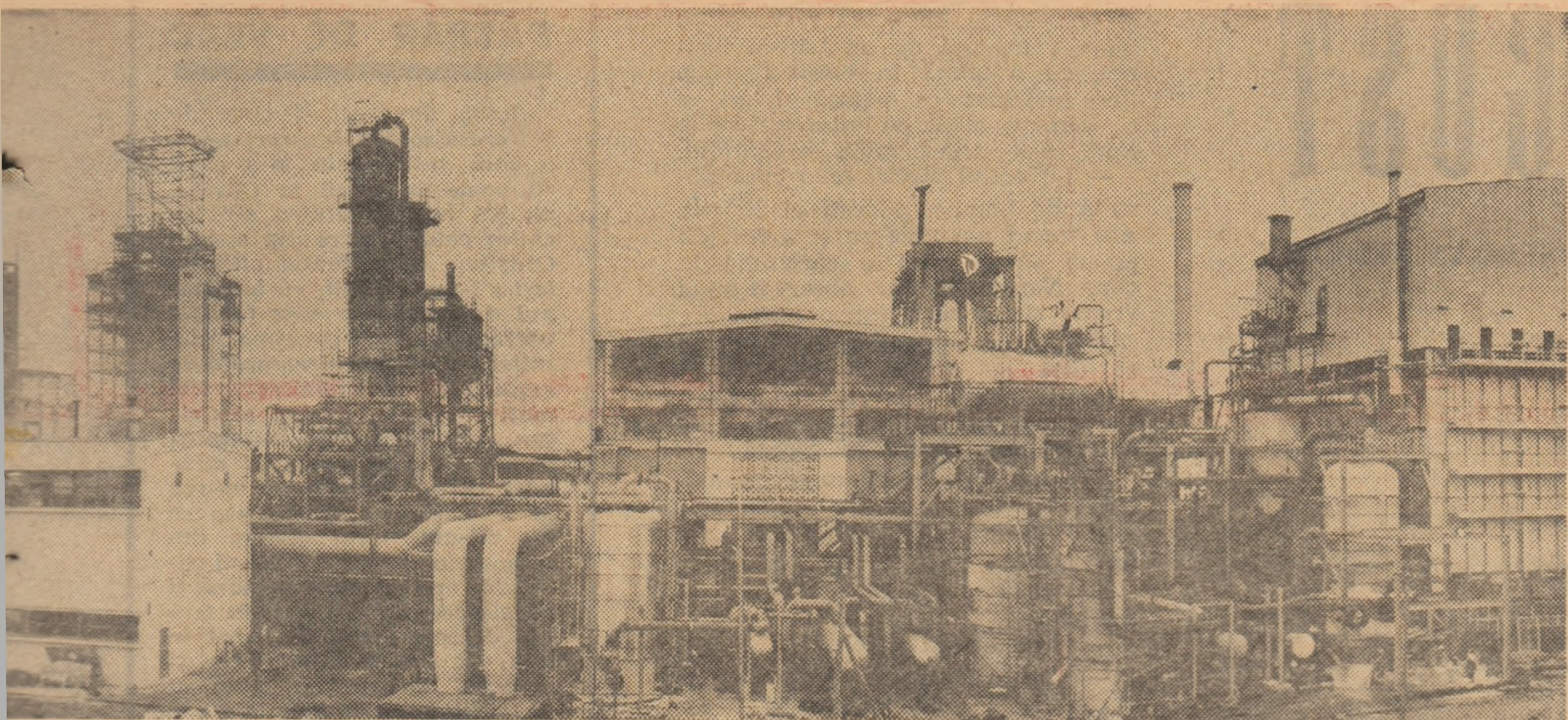
Pe fale

mai impo

de acosta

raliere și

încărca

ORAȘUL A FOST APĂRAT

În șiragul acțiunilor duse de unitățile românești pe întreg cuprinsul țării pentru lichidarea rezistențelor hitleriste, luptele violente din zilele de 29-31 august duse în zona Călărașilor se înscriu la loc de cinste ca mărturie a vitejiei și însuflețirii cu care ostașii noștri s-au bătut pentru o cauză dreaptă.

Încă din 24 august, în garnizoana Călărași au început să sosească subunități românești din împrejurimi pentru a putea stăvili încercările trupelor germane de a trece Dunărea în Bulgaria unde-și căutau scăparea. De la Șocariciu a sosit batalionul de intervenție al Regimentului de geniu marină, de la Modelu a fost adus batalionul de poduri fluvii al Regimentului de pontonieri, de la Roseți s-au primit ca întărire infanteriști marini, iar pe Dunăre se îndrepta spre Călărași grupul de monitoare Ardeal-Lahovary însoțite de două remorche.

În scurt timp subunitățile românești au ocupat dispozitivul de luptă, s-au amplasat la teren, au ridicat baricade și au organizat ambuscade. Totul era pregătit pentru „primirea” hitleriștilor.

Și dușmanul nu s-a lăsat mult așteptat. După ciocniri de amploare mai mică, trupele noastre aveau să dea un greu examen. În dimineața zilei de 29 august au început să sosească informații despre apropierea unei puternice coloane inamice de cca 3000 oameni și 200 mașini. Era divizia hitleristă comandată de generalul Bukhard care,

venind dinspre Slobozia, se îndrepta spre Călărași, cu scopul de a forța trecerea în Bulgaria. Intenția hitleriștilor avea să se lovească însă de dirza opoziție a subunităților românești.

Spre seară, coloana a ajuns în fața orașului. Hitleriștii au fost opriți și somați să se predea, însă aceștia s-au desfășurat pentru atac. Atunci, companiile de infanterie marină au primit ordinul de deschidere a focului. Era ora 18,45 când asupra hitleriștilor a început să se reverse un potop ucigător. Trăgeau mitralierele, trăgeau aruncătoarele, trăgeau automatele și puștile. Au început să ardă mașini, să cadă morți și răniți. Surprinși de focul eficace al infanteriștilor marini, hitleriștii, unii pe jos alții în mașini, s-au împrăștiat peste cîmp, ripostind cu focul armelor automate și cu tunurile de pe tancuri. O parte dintre ei au încercat să forțeze intrarea în oraș prin partea de vest. Dar și aici au fost întâmpinați cu același foc nimicitor. Zvircolirile lor erau zadarnice. Peste tot întâmpinau dirza opoziție a subunităților românești, care-i silea să bată în retragere și în apropierea satului Negru Vodă și pe sub șoseaua Ceacu-Oltenița și la Căcomeanca. Luptele au durat pînă tîrziu iar rafalele mitralierelor împletite cu pocnetul armelor au răsunit toată noaptea țintuindu-i la pămînt pe invadatori.

A doua zi, companiile românești au trecut cu succes la operațiunea de curățire a zonei de trupele inamice, operație care a continuat și în 31 august. Peste tot formațiunile hitleriste erau capturate și dezarmate.

Bilanțul acțiunilor de luptă din zona Călărașului a fost bogat. Trupele din garnizoana Călărași împreună cu Batalionul de infanterie marină de la Roseți, au făcut prizonieri după cum raporta comandantul garnizoanei prin raportul nr. 4987 din 10 septembrie 1944 „Un general (Bukhard) 15 ofițeri superiori, 81 ofițeri inferiori, 297 subofițeri, 531 trupă” precum și o mare cantitate de material de război.

Locot. col. C. VASIU

Gata pentru livrare

carierelor recent descoperite și-l vor transporta la marile noastre combinate siderurgice.

Aici se construiește deci cel mai tînăr port din țara noastră dotat cu utilajele necesare: excavatoare cu cupe enorme, macarale, linii înguste de cale ferată etc.

Se lucrează intens zi și noapte.

Directivile Congresului al X-lea al Partidului nostru i-a găsit pe constructorii de aci înclistați cu timpul. Ei vor ca primele cupe cu dolomită ce vor încălca șlepurile ancorate aci să fie prinse în primul an al cincinalului aflat în pregătire.

La Mahmudia, Dobrogea nu va mai oferi turiștilor numai peisajul încântător al dealurilor înverzite ci și triumful omului socialist asupra tainelor pămîntului, biruința lui în lupta pentru creșterea potențialului industrial și economic al țării.

Obiectivele și sarcinile de bază ale dezvoltării economiei nu sînt doar un dezerat pentru dobrogeni, ci și un imperativ categoric pentru care mobilizarea tuturor eforturilor este una din cele mai importante sarcini.

TEODOR ȘTEFĂNESCU

PAHARUL

de MIKON
RADU PARASCHIVESCU

*Cînd ridicăm paharul plin
În cinstea marii sărbători,
Prin unda lui străbat lumini
Ca raza soarelui prin nori.*

*Și dacă dintre anii grei
Alegi ce-a fost de ce-i acum,
Lumina strălucind în ei
E tot ce-n noi a fost mai bun.*

*De anii cei trecuți, e bine
În astă zi să ne-amintim,
Cînd ard în inimile pline
De zvonul celor care vin.*

*Fiorul limpede-l păstrează,
Din vechea luptă, așadar,
Să fii, cînd te pătrunde-o rază,
Strălucitorul ei pahar!*

IMN

de NINA CASSIAN

*O, soare, glorie ție
și celor ce nu se ascund
de dreapta, curata-ți făclie
pe orizontul rotund!*

*Glorie ție, o, soare,
care pe sterpele roci
dintui fără cruțare,
dar piinea noastră o coci!*

*Glorie ție, lumină
care dezvăluie și-acuză
dîra omidei în duzi,
cariul, în rădăcină;*

*tu, dătătoarea puterii
care-mplinești și-nlărești
brațele noastre-omenești,
griul, copiii și merii!*

*O, soare, glorie ție,
martor al vremii albastre,
tu, aliat pe vecie
recolteilor, luptelor noastre!*

PATRIA

de ILIE CONSTANTIN

*PATRIA e-n aceste case
care-nvelesc pămîntul,
cu străvezii pereți și-acoperișe
închise bolților de meteori,
în tensiunea frunzelor pe vînt,
în vesele catarge de cîmăși.*

*Patria e-n această minune
a trecerii
dinspre vis spre unelte,
în puterea ce-mi este dată
să chem lucruri din adîncimi.*

*Patria e-n aceste cuvinte
gustate cu limba, duse cu auzul,
care, rostite, numesc puternic
fețe de oameni, zboruri de nave,
zile, cunoaștere, sentimente,
suirea Soarelui, copleșitoare.*

*Patria e-n această mutare
de vieți spre cumpăna fericirii,
în marii privesți schimbînd
privesți,
e în partidul fixînd timona
și prora naltă spre Comunism.*

CTITORIE

de MARIN SORESCU

*Așa cum stai,
Dreaptă,
Cu brațele moi
Pe pîntecul plin,
Pari o veche soție de voievod
Ținîndu-și ctitoria.*

*Și parcă-aud un glas
Venînd de dincolo
De dispariția materiei:*

*„Noi, Ion și Ioana,
Cu puterile noastre
Am durat acest sfînt
Copil
Întru veșnica pomenire
A acestui soare
Și-a acestui pămînt”.*

ZILE DE AUGUST*)

de ȘERBAN NEDELCU

— Aici, șopti femeia și deschise ușa.

Sergentul Pindaru intră într-o cameră întunecoasă, de han, cu aerul îmbibit de un miros greu de sudoare. Femeia îi arată un scaun.

— Persoana pe care o aștepti trebuia să fie aici, șopti ea cu îngrijorare. N-o fi pățit ceva?

— Să sperăm că nu!

— Astăzi, viața fiecăruia atîrnă doar de un fir subțire de ață...

Ostașul clătină din cap, cu dureri și cu amărăciune. În ultimele zile, mulți oameni fuseseră uciși de bombe. El avusese noroc și scăpase. Dar cine știe ce se va întâmpla miine, poimîine?

Camera era atît de strîmtă, că abia te puteai strecura printre patul de fier și masa la care se așezase ostașul. Femeia deschise o fereastră, lăsînd să pătrundă un iz tare de fum de praf de pușcă, amestecat cu miros de benzină și sulf. Se așeză apoi pe pat. Pindaru privi un pom din spatele hanului. În ramurile lui zburdau niște vrăbii, și acest lucru i se păru tare nepotrivit în atmosfera lugubră a orașului. Femeia îl iscodi cu privirea. Simțînd că-i cercetat, Pindaru se întoarse spre ea.

— De cînd lucrezi în hanul ăsta?

— De la începutul războiului.

— E cam multă mizerie aici!

— Asta n-ar fi nimic! Beciul e plin de guzganii, iar în camera de lingă bucătărie se simt ca la dinșii acasă. Cite o dată rămîn să dorm aici. Mi-e teamă că într-o noapte or să mă mănince și pe mine, cum am citit într-o carte că i s-a întimplat unui soldat în celălalt război.

— De ce nu-l stîrpiți?

— Am ucis destui, dar au venit alții. Nu știu ce se întimplă. Guzganii părăsesc alte case și se mută la han. Patronul zice că în momentul în care guzganii vor fugi și de-aici, s-o luăm și noi din loc! Asta înseamnă că hanul va fi distrus neapărat de bombe.

Ostașul părea că o ascultă cu luare-aminte, dar urechea îi era atentă la altele. Afară, pe stradă, se auzea larmă și el căuta să distingă ce anume se petrece acolo. Tresări deodată! Pe coridor răsuna pași și se iscă imbulzeală. Erau mai mulți. Sergentul crezu că s-au oprit la ușa lor și vor să intre, dar oamenii trecură mai departe. Unul strigă:

— Care-i camera numărul 8?

— Pe coridorul al doilea, în fund de tot, răspunse un glas și călătorii se îndepărtară.

— Dacă într-un sfert de oră nu vine, înseamnă că a pățit ceva, șopti femeia. Mă duc pînă la birt.

Răsuci cheia în broască, deschise și ieși. După un scurt răstimp, se înapoie însoțită de un bărbat brunet, cu o alună în obrazul stîng. Era îmbrăcat cu pantalonii gri și cu cămașă albă, cu mineca scurtă. Noul sosit strînse mina sergentului.

— La colțul străzii, e o casă năruită de bombe, povesti el liniștit. Am trecut pe lingă ea și a fost cît pe aci să-mi cadă o cărămidă în cap. Noroc că am observat-o la vreme și-am sărit într-o parte.

Femeia se retrase la fereastră și se uită pe o stradă. Noul sosit schimbă citeva cuvinte cu sergentul, care de fapt erau semne de recunoaștere. Spuse în șoaptă:

— Liza, controlează camerele alăturate!

Abia ieși femeia, că el vorbi, tot în șoaptă:

— Am fost trimis să fac o comandă.

— Bine am să întreb.

— Vedeti, lucrarea e foarte urgentă. Pînă sîmbătă trebuie să-mi livrați toată marfa.

În odaia aceea de han, urită și neprimitoare, cobori liniștea. Pindaru căută cu ochii la omul din fața lui. Ar fi vrut să-i cunoască măcar numele conspirativ, dar legătura lui nu i-l comunicase. Îi spusese, e drept, „Spaniolul”, însă din vorba și din înfățișarea lui nu se vedea că e spaniol. Dacă avea de-a face cu un dușman strecurat printre muncitori? Ca și cum i-ar fi ghicit gîndurile, omul rupse tăcerea:

— Am uitat să-ți spun. Eu mă numesc Boncea. Știu că numele dumitale conspirativ e Barbu...

— Și-i adevărat că sînteți spaniol? întrebă totuși Pindaru.

Boncea surise, dar nu-i mai dădu răspuns. Îi spuse parola cu care urma să se prezinte cei ce vor veni să ridice comanda. Tuși ușor și femeia reapăru:

— Calea e liberă, spuse ea și porni pe coridor, spre scările vechi de stejar.

*) Fragment din romanul INIMA OMULUI.

PĂTRAR DE VEAC

Acum douăzeci și cinci de ani eram soldat. Insurecția națională antifascistă m-a găsit cu arma în mînă la Castău, un sat în vecinătatea străvechilor cetăți dacice din munții Orăștiei. Apoi frontul antihitlerist l-am înfrînt, cu batalionul de marș din care făceam parte, undeva în preajma Alba Iuliei cea adînc cutremurată de amintirea martiriului celor trei moși — Horia, Cloșca și Crișan, cea neistovită frămîntătoare de ecoul măreței adunări care-a proclamat unirea la 1 decembrie 1918. Ceea ce nu mi-am vutut alunga din minte nici măcar o singură secundă, era surpriza mîndră și revelatoare că pasul meu trecea dintr-o etapă de luptă în alta, pe un pămînt slăvit și mustind de singele eroic al veacurilor. Pornisem de lingă umbra cetăților dacice, treceam pe lingă platoul unde fuseseră trași pe roată Horia și Cloșca, îmi răsărise în minte satul Mirăslău și iată că după cîteva zile mă găseam la Turda, pe cîmpul imens unde eăzuse răpus Mihai Viteazu. Intrînd în Turda eliberată, printre ruinele fumegînde ale orașului de pe malul Arieșului, mă gîndeam cum vor arăta toate aceste locuri după ani de zile. De cîte ori am revenit după aceea, descoperînd mereu

MĂRTURIE PATETICĂ

de PETRU VINTILA

alte edificii tinere, mi s-a părut tot mai dificil să așez imaginile noi peste cele vechi, știute cu ochi și inimă de soldat. Reporterul din mine îmi cerea să-l socotesc tot ca pe un soldat, ca pe un infanterist al călătorilor de cunoaștere și nu o dată, lăsîndu-mă convins de orgoliul său, i-am lăsat galoanele de soldat ce-a preschimbat baioneta cu un condei de jărătic muiat într-o cerneală de chinoroz. Cooperativele agricole de la Castău, Mirăslău, Bădeni și Mihai Viteazu, uzinele Orăștiei, Alba Iuliei, Aiudului și Turzii mi-au fost deseori, în acești 25 de ani, cele mai scumpe repere ale vîrstei de aur pe care o trăiesc.

M-am nimerit astfel, anul trecut, în comuna Mihai Viteazu în toiul unor lucrări de construcții noi ale cooperativei de producție, construcții așezate pe cîmpul unde, acum 25 de ani, și-au dat viața mulți soldați din regimentul 92 vîntători de munte. Din șanțurile de temelie ale construcțiilor fuseseră scoase benzi de cartușe arse, căști de oțel, baionete și lopeți linemann.

N-am să uit niciodată emoția cu care le-am privit, ca pe niște mărturii patetice ale celui mai frumos an din viața mea și a noastră a tuturor. Ele erau răbojul anului unu. De atunci, în această vară se împlinesc douăzeci și cinci de ani.

desen de LUCIAN POPA

În timpul semănatului, la Cuza Vodă, aproape de Dunăre, urmăream la marginea ogorului direle lăstate de semănători. Tractoristul mergea drept, spre un punct din zare, neabătîndu-se; jurai că-și luase drept țintă steaua polară.

„Parcă desenează portative muzicale” — a spus cineva de alături și i-am mulțumit în gînd pentru fericita inspirație ce a avut-o de a rosti cuvîntul „muzică” acolo pe ogor. Tractoristul făcea un lucru de trebuință și-l făcea frumos. Noțiunile se îmbină și se extind asupra unei game mari de stări omenești. La un consiliu popular primarul dojenea un tînăr care făcuse dezordine la cămin. „Nu-i frumos, nu-i bine” îi spunea tot timpul. Si am înțeles că frumusețea era luată în sens etic și-n același timp utilitar pentru societate. Așa a intrat în înțelegerea oamenilor de azi că în viață tot ce poartă semnul utilității trebuie să placă deopotrivă ochiului și sufletului. Frumosul și utilul se referă în sensul cel mai direct la lumea materială care ne înconjoară. Ne apropiem valorile ei, indispensabile traiului, sau cele care fac subiectul unor exigențe, unor dorinți mai alese după cele două mari criterii de selecție: „Imi folosește dar e necesar să fie și frumos”. Marele control social al calității nu dă viză de trecere producției materiale sau spirituale urite sau aspectuoase dar inutile.

Frumosul și utilul poate fi privit din 1000 de unghiuri. Le-am privit cîndva dintr-un magazin sătesc, din Prahova. (Ciorani). Erau în rafturi lucruri spre care oamenii întindeau mîinile și al-

Aspirație la frumusețe

fele de care se fereau ca de ciumă. Niște aparate tehnice, urite care stăteau înțepenite în rafturi de cîțiva ani. Nu știu cum să spun dar parcă ofensau ochiul. Era un fond pus la depozitare. Ce facem cu el? Îi înapoiem fabricantului? Așa ar trebui.

Unele întreprinderi comerciale spun: „E bun pentru la țară”. Și au surpriza să constate că sîntenii resping tot ce nu se vinde. Că aleg minăți de niște criterii estetice pe care cîndva nu le-au avut, pe care le-au dobîndit ca rezultat a unui alt mod de viață.

Dumneavoastră unii dintre merceologii de la oraș nu ați aflat că omul alege, că elimină și respinge urîtenia și că știe cum s-o facă? Tot ce ne a-

propie din univers de la acul cu gămălie pînă la valorile spirituale poartă pecetea utilității și frumuseții.

Cine s-a uitat atent la uriașele turbine de multe tone ale hidrocentralei de pe Argeș, a spus: „Sînt ca niște bijuterii”.

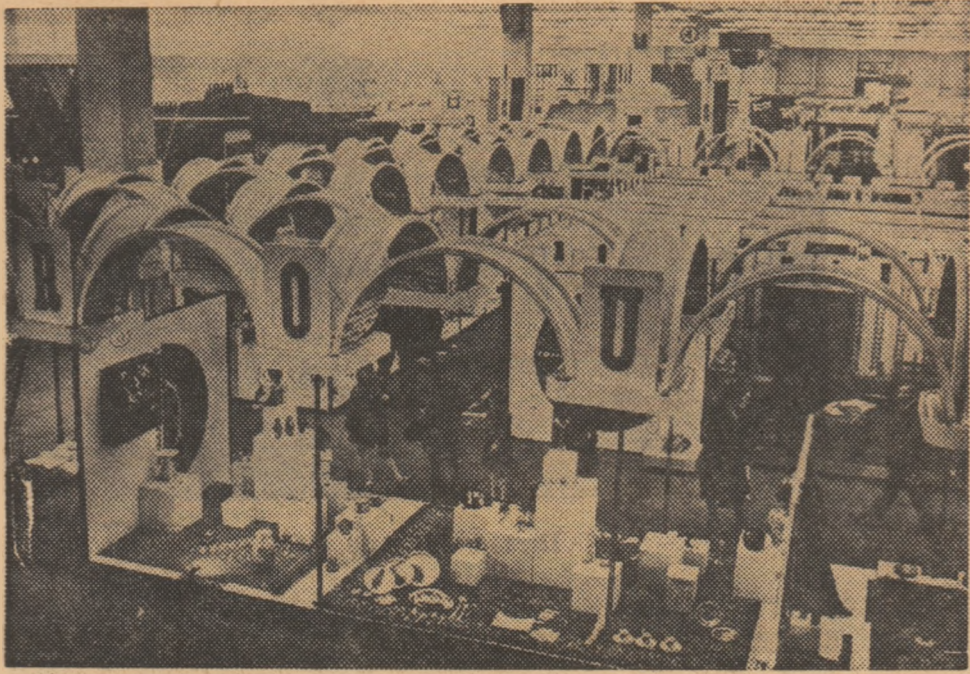
Tractorul greu al uzinei din Brașov are forța și suplețea centaurului.

Strungul de la Arad e o încrustare pe oțel de linii fine și culori pastel. Interiorul este însă o mică filială a creierului omeneșc.

Oierii din Dobrogea au silit natura să răsucescă bucle de abanos pe blana mieilor Karacul. La Mostiștea aspersoarele puse în cîmp de cooperatori descompun în curcubeie lumina solară. Dar mai fac și minunea de a scoate recolte din piatră seacă. Ne închinăm mîinilor care cunună astfel utilul și frumusețea, ca și mîinilor lui Ogrezeanu, meșter de smălțuri fine din Horezu. Se spune că a transmis taina fiilor săi pentru ca generațiilor care vor urma să nu le lipsească frumosul. Ca și olarilor din Marginea, care se luptă pentru a feri puritatea filonului tradițional de cei ce tălmăcesc anapoda cuvintele „util”, „utilitate”, promovînd cu orice preț „producția de serie” și interesele înguste ale așa-zisului „negot de artă”.

V. TOSO

ALBINA 6

Pavilionul României la Tîrgul Internațional de la Bruxelles

O POLITICĂ PRESTIGIOASĂ

În raportul prezentat de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al Partidului, la Congresul al X-lea al partidului nostru, se face, între altele, și o amplă analiză a situației internaționale și a politicii externe a țării noastre. Se apreciază că: „niciodată în istoria sa România nu a desfășurat o politică internațională atât de activă și nu a avut atât de mulți prieteni ca astăzi”. E o apreciere care ne dă un sentiment de legitimă mîndrie.

Că ne bucurăm de un larg prestigiu internațional o dovedesc declarațiile elogioase făcute de diferite personalități de seamă de peste hotare la adresa politicii interne și externe a partidului și guvernului nostru. O dovedește, de asemenea, faptul că țara noastră este, în prezent, membră a 38 de organizații internaționale guvernamentale și a peste 300 de alte organizații internaționale ne-guvernamentale. Comerțul exterior, relațiile științifice, tehnice și culturale pe care le avem astăzi cu alte state sînt mai dezvoltate ca oricînd în trecutul patriei noastre.

În centrul politicii sale externe, România pune pe primul plan — așa cum rezultă din documentele de partid și de stat — prietenia și colaborarea cu toate țările socialiste de care sîntem legați prin comunitatea intereselor de edificare a socialismului și comunismului. Pe această linie, țara noastră a acordat și acordă o mare atenție dezvoltării continue a relațiilor frățești, largirii colaborării politice, economice, culturale și științifice și într-ajutorării tovarășești cu celelalte țări socialiste. Preocupîndu-se de adîncirea continuă a prieteniei cu țările socialiste, pe baza principiilor internaționalismului socialist, a promovării cu consecvență a principiului respectării dreptului fiecărui popor de a-și alege singur formele concrete de edificare a noii societăți, țara noastră și-a adus o puternică contribuție la unitatea țărilor socialiste, la asigurarea prestigiului și influenței socialismului în lume.

Pornind de la aprecierea lucidă a

realității obiective a lumii contemporane, caracterizată, printre altele, de existența statelor cu orinduri sociale diferite și necesitatea dezvoltării relațiilor dintre ele în scopul rezolvării celor mai urgente probleme internaționale, ale apărării păcii și crearea unui climat de încredere și securitate, România extinde și diversifică relațiile sale cu toate statele lumii, indiferent de sistemul lor social-politic.

La baza relațiilor sale cu celelalte state, România așează principiile suveranității și independenței naționale, ale egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, respectarea dreptului fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta, corespunzător intereselor și aspirațiilor sale vitale.

Desfășurînd o politică externă dinamică și activă, România socialistă militînd pentru desfășurarea pentru pace, pentru rezolvarea pe calea tratativelor a tuturor problemelor litigioase dintre state. De aceea, poporul nostru a salutat începerea tratativelor americano-vietnameze de la Paris, consultările între reprezentanții la O.N.U. ai

U.R.S.S., Statelor Unite ale Americii, Angliei și Franței în problema Orientului Apropiat etc. România se pronunță pentru realizarea unor zone în care să nu existe arme nucleare.

Un loc important în politica externă a țării noastre, ca de altfel în preocupările întregii omeniri, ocupă problema dezarmării nucleare. România se pronunță pentru desființarea concomitentă a Pactului Nord-Atlantic și a Tratatului de la Varșovia, pentru desființarea tuturor bazelor militare de pe teritoriile altor state, pentru retragerea forțelor armate străine în interiorul granițelor lor naționale.

O mare atenție acordă țara noastră Organizației Națiunilor Unite. În legătură cu aceasta, în Raportul C.C. al P.C.R. la cel de al X-lea Congres al Partidului se arată: „Apreciînd însemnătatea rolului pe care O.N.U. este chemată să-l aibă în largirea colaborării dintre state, în respectarea dreptului internațional, în eforturile pentru pace, România consideră absolut necesar ca în acest for să fie reprezentate toate țările”.

Ca țară europeană, România acordă o deosebită atenție problemei securității în Europa, apreciînd că înlăturarea acesteia este posibilă numai dacă se pornește de la realitățile create după cel de al doilea război mondial, și în primul rînd, de la recunoașterea celor două state germane, a granițelor existente, inclusiv a graniței Oder-Neisse.

Apărînd cu fermitate interesele fundamentale ale națiunii noastre socialiste, politica externă a României este, în același timp, profund internaționalistă. Am acordat și acordăm ajutor dezinteresat poporului vietnamez în lupta sa dreaptă pentru libertate și independență, avem legături și sprijinim mișcările de eliberare națională și democratice, dezvoltăm și întărim continuu forțele noastre armate pentru a sta de pază cuceririlor socialismului.

Am urcat în ultimii ani pe calea de noi noi noastre istorii pînă pe vîlc pe care ne găsim astăzi. Sîntem o țară liberă, independentă și cu adevărat suverană. Poporul nostru își făurește destinele după propria lui voință. Avem mulți prieteni, și aceasta e o mare bucurie. Avem un mare prestigiu în lume, și aceasta e o mare cinste. Putem spune, împreună cu poetul, că azi „am venit, am fost și un falnic viitor”. Toate acestea le datorăm partidului nostru comunist, conducerii sale înțelepte, în frunte cu tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU. Tot ce întreprinde partidul nostru pe plan intern și extern este pus în slujba poporului, în scopul asigurării bunăstării și fericirii lui.

S. LAZĂR

Partidul Comunist Român și guvernul țării noastre au desfășurat și desfășoară o politică externă activă, militînd pentru desfășurarea forțelor antiimperialiste, pentru dezvoltarea colaborării internaționale, pentru conlucrarea pașnică cu toate statele lumii, indiferent de orînduirea socială. Viața a confirmat că această politică este pe deplin justă, că ea corespunde atât intereselor poporului român cit și cauzei socialismului și păcii în lume.

Din Raportul C.C. al P.C.R. prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Congresul al X-lea al P.C.R.

Literatura română în lume

Poate că în nici un alt domeniu al schimburilor dintre țara noastră și alte state nu s-a produs o circulație de valori ca în literatură. Dovada cea mai evidentă în acest sens, din ultimii ani, este decernarea, la Viena, a premiului „Gottfried von Herder” lui Tudor Arghezi, în 1967, poetului Alexandru Philippide în 1966 și profesorului folclorist Mihai Pop, în 1967, ca și publicarea masivă în străinătate a unor scrieri românești. O statistică realizată de Direcția generală a editurilor și difuzării cărții, dovedește că într-o perioadă relativ scurtă de timp, de 15—16 ani, pot fi consemnate aproape 1500 de titluri din literatura română tălmăcite în peste 50 de limbi. Cifra este semnificativă cu atît mai mult cu cît unele volume antologicează pe pagini întregi diverse scrieri, fiind editate în tiraje de zeci de mii de exemplare.

O primă remarcă ce se poate face, în legătură cu masivele traduceri peste hotare realizate în perioada de după Eliberarea României, este că cititorul străin a fost deopotrivă de interesat de literatura clasică și de cea contemporană. Au continuat să fie traduse, într-un ritm fără precedent, copănoșele literaturii clasice reprezentative. Din sfera acestei atenții nu au lipsit nici ti-

nerii debutanți, care aduc note originale în lucrările lor, demne de atenția iubitorilor de literatură din țară dar și de peste hotare.

Alături de răspîndirea marilor clasici — Mihai Eminescu, Ion Luca Caragiale, Ion Creangă, — Tudor Arghezi și Mihail Sadoveanu au devenit și hîrșii în multe țări. În limbile rusă, franceză, italiană, bulgară, maghiară, germană, polonă, spaniolă, engleză, cehă, slovacă, portugheză etc., pot fi citite, astăzi, poemele argheziene adînc umane și multe din scrierile lui Sadoveanu, de la

„Baltagul” și „Hanul Ancuței”, la „Nicoară Potcoavă”. Sadoveanu s-a bucurat și de unele exegeze critice, dintre care două monografii au apărut în Uniunea Sovietică sub semnătura lui Iuri Kojevnikov și Vasili Sugonjai. Pe lingă romanele prețuite ale lui Zaharia Stancu, dintre care „Descult” a fost tradus în 40 de limbi, scrierile lui Geo Bogza, Eugen Barbu, Marin Preda, Titus Popovici și versurile lui Mihai Beniuc, Eugen Jebeleanu, Maria Banuș, Alexandru Andrițoiu, Nicolae Labiș, Tiberiu Uțan, Nina Cassian, Ion Brad, A. E. Baconsky, Victor Tulbure, Marin Sorescu, Nichita Stănescu, Ion Alexandru, Ana Blandiana, creațiile dramatice ale lui Aurel Baranga, Horia Lovinescu, Alexandru Mironescu, ca și un număr impresionant de studii și eseuri ale personalităților culturale românești au fost traduse în alte limbi.

Literatura actuală, expresie a muncii constructive a unui popor ce-și înfrumusețează permanent viața, literatură despre omul acestor meleaguri străvechi a căpătat o meritată rezonanță nu numai în rîndurile cititorilor din țară, dar și în numeroase limbi de pe toate meridianele globului, ducînd celorlalte popoare mesajul de prietenie și pace al României Socialiste.

VICTOR CRĂCIUN

● Fiecare nou venit în România nu poate să nu observe amploarea uriașă a construcțiilor. Se dezvoltă vertiginoasă Bucureștii, sînt reconstruite orașele reședințe de județe, se înnoiesc satele, în munți și pe întregul litoral al Mării Negre, în stațiunile balneo-climaterice, s-au înălțat ansambluri de construcții și trebuie să spunem că în România se construiește frumos.

V. MASKOVSKI
redactor șef la „Sovetskaja Rossia”
(U.R.S.S.)

● Dezvoltarea României demonstrează o uimătoare vitalitate. Dacă știi să privești peisajul și să citești în el marile eforturi create de oamenii, nu poți să nu te gîndești și la timpul foarte scurt în care românii au putut înlătui atît de mult. E interesant să cunoști mai profund acest efort, munca oamenilor, dinamica vieții noi, amploarea dezvoltării socialiste a României.

IOSEF LENART
scriitor (R. P. Polonă)

● Am participat la o serie de spectacole de teatru și operetă din București. Ca om de teatru,

OASPEȚI STRĂINI DESPRE ROMÂNIA

pot spune: românii au un teatru excelent și le mulțumesc din inimă pentru acest lucru.

MARTIN RUZEC
artist emerit din R.S. Cehoslovacă

● Plec din România cu impresia pe care mi-a lăsat-o viața culturală deosebit de bogată și de interesantă a țării dv. și țin să remarc că ea se află în toată intensitatea și amploarea ei, la îndemîna unui public de masă. Cred că contactele dintre noi, pe măsura ce vor fi în Danemarca roadele bogate ale experienței românești în domeniul culturii, destinate unui public larg.

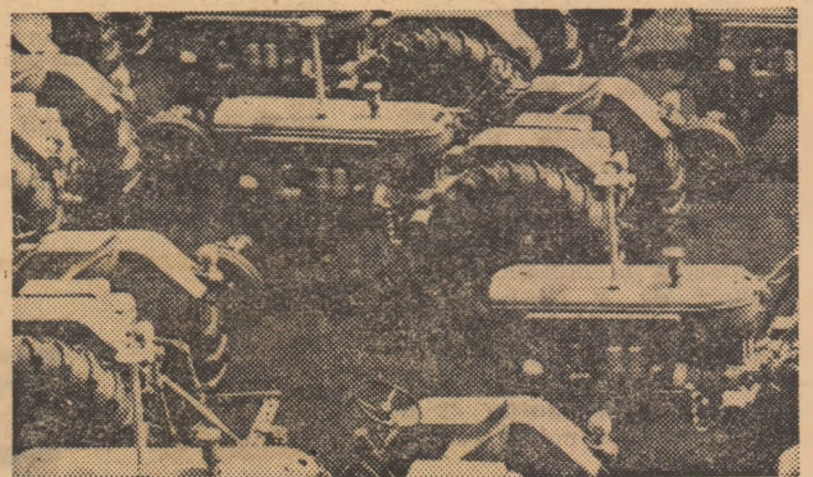
GEORG ANDRESEN
scriitor și critic de artă danez

● Organizarea, dotarea și rezultatele obținute în unitățile de cercetări, unitățile agricole de stat și cooperatiste din România sînt concludente pentru dezvoltarea unei agriculturi moderne.

HERMAN HACHEN
ministrul federal pentru alimentație, agricultură și silvicultură din R.F. a Germaniei

● Mărturisesc că am fost deosebit de puternic impresionat de ritmul de vitalitate ce se desfașoară pretutindeni, de vitalitatea creației sociale a poporului român.

GHIDEON RAFAEL
director general în Ministerul Afacerilor Externe al Israelului

Tractoare românești — unul din principalele produse ale economiei noastre apreciate peste hotare

PE SCURT

- România are misiuni diplomatice în 94 de țări.
- Întreținem relații comerciale cu peste 100 de state.
- În anii care au trecut de la X-lea Congres al P.C.R., țara noastră a fost vizitată de delegații guvernamentale din 48 de țări, iar delegații guvernamentale din România au vizitat 52 de state.
- În primii trei ani ai actualului cincinal, volumul comerțului exterior al României a crescut într-un ritm mediu anual de 12 la sută.
- Mașinile, utilajele și produsele chimice reprezintă 27,5 la sută din exportul țării noastre.
- În viitorul cincinal (1971—1975) comerțul exterior va crește cu 40—45 la sută.

ADMIRAȚIE

În al 25-lea an de la eliberare, România socialistă se prezintă cu un bilanț al realizărilor care trezește în inimile fiecărui vizitator un puternic sentiment de mândrie. Miile de expozate începând cu gigantul metalurgiei și siderurgiei, cu complicatele mașini de toate tipurile și dimensiunile, instalațiile și aparatele electronice, la țesături și confecții sau la produsele agricole de pe întinsele câmpii cerealiere sau zone legumicole, pomicele sau viticole ilustrează în chipul cel mai grăitor cu puțință saltul remarcabil făcut în acești ani de către toate sectoarele de activitate.

Sutele de mii de vizitatori ai Expoziției Realizărilor Economice Naționale zăbovesc îndelung în fața platourilor și standurilor, admirând expozatele făurite de industria noastră socialistă, multe prezentate în premieră, multe destinate exporturilor pe toate continentele. Expresia de „Măreț” este poate cea mai nimerită manifestare de mândrie și satisfacție pentru rodul po-

liticii partidului și guvernului de a așeza România în rândurile țărilor cu economie avansată, politică a cărei țel final este ridicarea nivelului de viață al întregului popor.

Producem pentru noi și pentru alte țări lucruri pe care altădată le importam. Admirăm înalta măiestrie a poporului nostru și gândul ne duce la cuvintele tovarășului Nicolae Ceaușescu rostite cu prilejul vizitei făcute la expoziție „clasa muncitoare, țărâna, intelectualitatea, oamenii muncii din România, fără deosebire de naționalitate au demonstrat, prin munca lor plină de abnegație, ce operă măreață poate înfăptui un popor liber și stăpîn pe destinele sale”.

Expoziția Realizărilor Economice Naționale este un exemplu viu al îndeplinirii de către întregul popor a obiectivelor trasate de partid și guvern, un exemplu de ceea ce poate realiza un popor strins unit în jurul partidului, hotărît să meargă pe drumul civilizației și progresului.

„CARUSELUL” ȘI „SNA — 500”

La expoziție sînt vecini. Caruselul este un agregat care constituie mîndria colectivului Fabricii de mașini și agregate din București, iar SNA-500 strungul automatizat creație a uzinei de strunguri din Arad. Să-i cunoaștem pentru a ne da mai bine seama de nivelul înalt la care a ajuns indus-

tria noastră constructoare de mașini.

Caruselul este unul din agregatele cu traversă fixă și comandă program ce vor face parte dintr-o viitoare linie tehnologică a Uzinei de tractoare Brașov. Asistăm la o demonstrație. 29 de scule de găurit lucrează simultan sub privirile pline de admirație ale celor prezenți.

SNA-500 dispune de un dispozitiv de copiat hidraulic, la ambreiaje duble-electromagnetice și mecanice — de avansuri rapide, lucrînd la o clasă de precizie de ordinul micronilor. Vitează, precizie și finețe. Laudă în țară și peste hotare. Iar pentru noi toți un puternic sentiment de mândrie.

AGRICULTURA

Peste o sută de glasuri în unison: „Extraordinar”. În față, standul pomicol cu piericile „Splendid” și „Frumos de Băneasa”. Alături „Southlandul” de la Stațiunea experimentală pomicolă Geoagiu, județul Alba, și merele „Red Melba” de la Stațiunea experimentală pomicolă Voinești. Se dau explicații asupra producției. „Frumosul de Băneasa” este un soi rezistent la boli și la ger, pulpa galbenă neaderentă la simburile. „Southlandul” dă o producție de 15—20 tone la hectar.

La standul cu produse cerealiere aflăm că au fost create și date în producție 39 de soiuri și hibrizi noi de cereale

și plante tehnice. Orzul de toamnă soiul Intensiv 1 dă o producție de 4000—5000 kg la hectar. Griul de toamnă „Excelsior” (F 141-62) ajunge pînă la 5500 kg la hectar, iar soiul „Favorit” 4500—5500 kg la aceeași suprafață.

Admirăm hibrizii dubli de porumb „346”, „309”, „217”, „280”, „405” și alții pentru

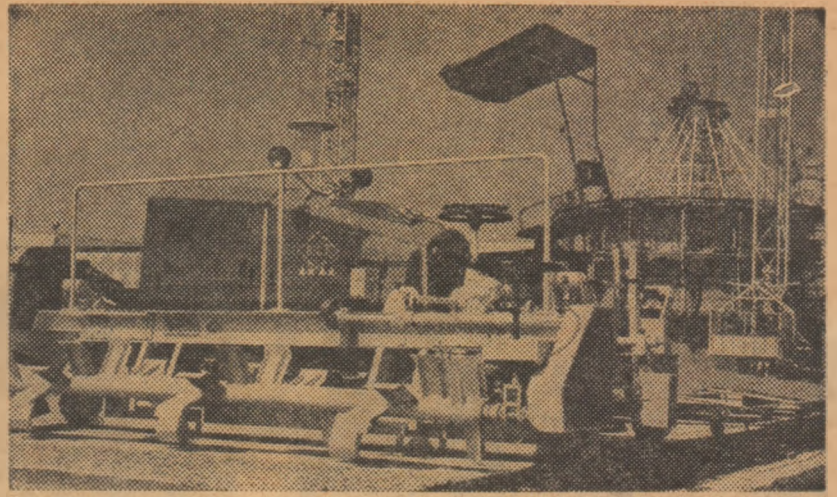
FIERENI '69

Uriășul de la Reșița

Primul născut se află în expoziție. Se numește „Rotor de joasă presiune” și are o greutate totală de peste 200 000 kilograme. Numai butucul are 90 de tone și pentru a putea fi transportat a trebuit să i se pună la dispoziție un vagon special cu 20 de osii. Ni se spune că mai are cinci „frățiori” în curs de formare și toți vor fi repartizați la hidrocentrala Porțile de Fier, pe țărmul românesc.

Deocamdată primul uriaș se află în centrul atenției miilor de vizitatori care-i dau tircoale fistuind a mirare.

performanțele lor privind productivitatea „HD 346” spre exemplu care poate da o producție de 5600 kg boabe la hectar, neirigat și 8600 kg în condiții de irigare. Admirăm hărnicia și priceperea cu care sutele de mii de muncitori ai ogoarelor se străduiesc să fie la înălțimea eforturilor făcute de partid și de stat pentru înzestrarea tehnico-materială a agriculturii.

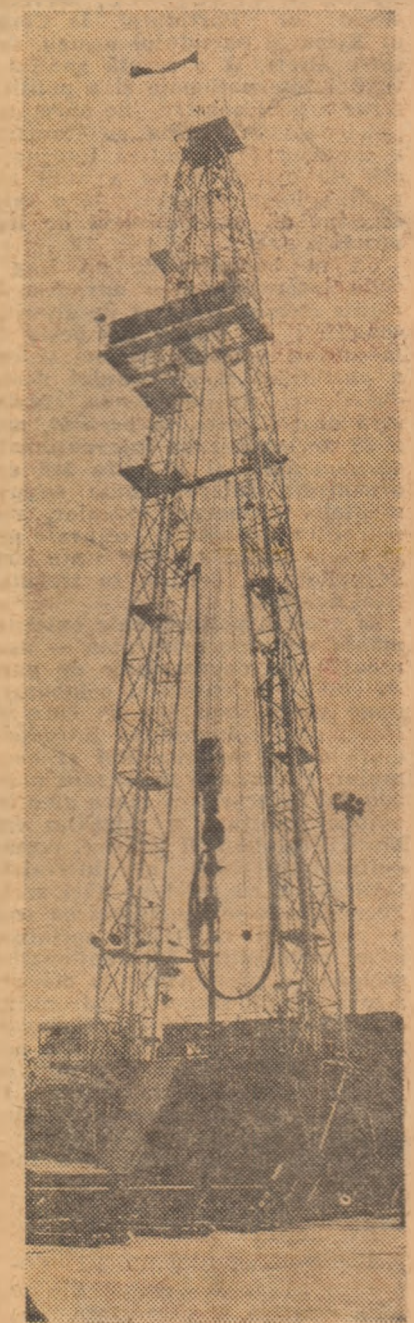
Demonstrație de forță

ÎNĂLȚIMI

Cîteva sute de vizitatori privesc spre cer ca și cînd ar urmări un balon. Ținta este de fapt drapelul țării, așezat pe una din instalațiile de foraj, dintre care multe ne reprezintă cu cîinste în numeroase țări ale Europei, Africii, Asiei și Americii Latine. E cea mai tinărară creație a colectivului uzinei „1 Mai” Ploiești, și poartă numele de F-125 2 DH. Debutul și l-a făcut direct pe platoul expoziției. Specialiștii îi prevăd un viitor strălucit, fiind una din cele mai remarcabile realizări tehnice românești

prin caracteristicile sale superioare de funcționare.

F-125 2 DH, se poate monta fără macara, iar timpul de ridicare pe verticală este de 3—5 minute.

CHIMIA

Săvinești. Craiova, Pitești sau Rîmnicu-Vilcea, Turnu Măgurele, Năvodari și Tg. Mureș, dar cite nu sînt? Chimie înseamnă fibre sintetice, medicamente, îngrășăminte pentru milioane de hectare, înseamnă valorificarea materiei prime ce se găsește în țara noastră din belșug, înseamnă progres și bunăstare.

Aflăm că în 1975 producția acestei ramuri va crește cu 85—92 la sută. Saltul făcut în acest domeniu atît cantitativ cît și calitativ, de-a dreptul impresionant dacă ne gîndim la timpul scurt de la primele măsuri luate de către Partidul Comunist Român.

LIMBAJUL CIFRELOR

— Între anii 1944 și 1969 s-au dat în exploatare 25 de centrale hidroelectrice. Astăzi întreaga producție de energie electrică din 1938 se realizează în numai 13 zile.

— Cele patru nivele ale pavilionului central ocupă 14 600 metri pătrați și cuprind aproximativ 5 500 de expozate, sintetizînd realizările unui sfert de veac ale principalelor ramuri ale industriei.

— Numărul de articole și sortimente de mărfuri puse la dispoziția cetățenilor a crescut de la 48 de mii în 1950, la 200 de mii în 1969.

— Siderurgia românească este prezentă pe harta țării în 26 de combinate și fabrici ale acestui sector. Cea mai tinărară și mai modernă unitate este Combinatul siderurgic de la Galați.

— În perioada 1971—1975, industria se va dezvolta într-un ritm mediu anual de 8,5—9,5 la sută, producția globală urmînd să crească cu 50—57 la sută în 1975 față de 1970.

— Expoziția Realizărilor Economice Naționale cuprinde peste 26 de mii de noi produse.

SCURTA BIOGRAFIE

„Electroputere” Craiova împlinește luna viitoare frumoasa vîrstă de 20 de ani. Faima produselor acestei uzine a trecut de mult hotarele țării. Interesul publicului pentru aparatul electric de înaltă tensiune pentru locomotivele Diesel-electrice și alte produse este atît de mare, încît, la numai trei zile după deschiderea expoziției nu se mai găsea nici un prospect.

Cele mai proaspete creații ale uzinei, au doar cîteva săptămîni de cînd au ieșit pe porțile uzinei, sînt transformatoarele de curent și de tensiune pentru rețele de 220 kw. În prezent se lucrează la transformatorul de 190 MVA destinat hidrocentralei de la Porțile de Fier. Va fi cea mai mare unitate de transformare realizate pînă în prezent de uzină și în țară.

